

Nr 18**Finansutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1971: 69 angående fortsatt valutareglering jämte motion.****Propositionen**

Kungl. Maj:t har i propositionen 1971: 69 under återopande av utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 5 mars 1971

1. begärt riksdagens samtycke till att Kungl. Maj:t med stöd av 1 § tredje stycket valutalagen förordnar, att vad som föreskrivs i 2 § första stycket 1, 2 och 4—7, 5 § 1 och 3 samt 9 § samma lag skall äga fortsatt tillämpning under tiden den 1 juli 1971—den 30 juni 1972,

2. velat inhämta riksdagens yttrande över ett vid propositionen fogat förslag till kungörelse om fortsatt giltighet av valutaförordningen (1959: 264).

Innebörden av vad som föreslås i propositionen är att riksdagens samtycke begärs till förordnande om fortsatt valutareglering för tiden den 1 juli 1971—den 30 juni 1972 med samma omfattning som den nu gällande valutaregleringen. En närmare redogörelse för ifrågavarande författningsbestämmelser återfinns i propositionen 1968: 55, s. 3—8.

Förslaget till kungörelse har följande lydelse:

Förslag till**Kungörelse om fortsatt giltighet av valutaförordningen (1959: 264)**

Häri genom förordnas, att valutaförordningen (1959: 264), som enligt kungörelse (1970: 238) gäller till utgången av juni 1971, skall äga fortsatt giltighet till utgången av juni 1972.

Motionen

I motionen 1971: 1373 av andre vice talmannen fru Nettelbrandt m. fl. (fp) har hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en översyn av valutalagstiftningen i syfte att, om faktiska möjligheter finns, uppnå en liberalisering av densamma.

Motionärerna hänvisar till de önskemål om en översyn av valutastiftningen som framförts av reservanter inom banko- och riksgäldsfullmäktige. De hävdar också att Sverige är det land inom OECD, som gjort de flesta reservationerna beträffande fria kapitalrörelser. Oavsett möjligheterna att för dagen liberalisera den svenska valutaregleringen anser de att en översyn av valutastiftningen likväl bör göras för att på så sätt få klarhet i i vilken mån en liberalisering på längre sikt är möjlig.

Utskottet

Under större delen av 1950- och 1960-talen hade Sverige en lugn utveckling på valutaområdet och riksbankens valutareserv steg från 1,1 miljarder kr. i slutet av 1950 till 5,3 miljarder kr. vid utgången av 1966. Denna utveckling möjliggjorde en successiv liberalisering av handel och betalningar med utlandet och Sverige behövde inte göra några återtaganden av gjorda utfästelser beträffande liberalisering i anknäpning till OECD:s betalningsstadgor. Under de senaste åren har emellertid jämvikten i den svenska betalningsbalansen rubbats samtidigt som vi i högre grad än tidigare påverkats av internationell valutaoro och ojämvtikt i andra länders utlandsbetalningar — en ojämvtikt som ju lett till flera paritetsförändringar för viktiga valutor. En följd av denna utveckling har varit att den svenska valutaregleringen måst göras mer restriktiv beträffande svenska direkta investeringar i utlandet, återköp av utlandsägda svenska värdepapper, emigrationsvaluta samt premier för livränte- och kapitalförsäkringar utomlands. Dessa åtgärder anmäldes till och godkändes av OECD. De bidrog enligt utskottets mening till att stoppa upp valutautflödet under 1970.

Vid remissbehandlingen av frågan har fullmäktige i riksgäldskontoret (majoriteten) och Sparbanksföreningen inte haft något att erinra mot framställningen om fortsatt valutareglering. Inte heller Bankföreningen vill i nuvarande läge motsätta sig den ifrågasatta förlängningen.

Utskottet tillstyrker för sin del att riksdagen samtycker till det begärda förordnandet. Mot det vid propositionen fogade författningsförslaget har utskottet intet att erinra.

Vad beträffar motionärernas yrkande på en översyn av valutastiftningen vill utskottet erinra om att valutaregleringen är föremål för en fortlöpande översyn och undan för undan anpassas till ändrade förhållanden. Under dessa omständigheter anser utskottet det icke påkallat att riksdagen begär en särskild översyn av valutastiftningen.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen samtycker till att Kungl. Maj:t förordnar om fortsatt valutareglering i enlighet med vad som förordas i propositionen 1971: 69,

2. att riksdagen beträffande det vid propositionen fogade förslaget till kungörelse som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört,
3. att riksdagen avslår motionen 1971: 1373.

Stockholm den 27 april 1971

På finansutskottets vägnar

SVEN EKSTRÖM

Närvarande: herrar Ekström (s), Knut Johansson i Stockholm (s), Franzén (s), Burenstam Linder (m), Larsson i Karlskoga (s), Kristiansson i Harplinge (c), Jansson (s), Löfgren (fp), Josefsson i Halmstad (s), Arne Pettersson i Malmö (s), Gadd (s) och Möller i Göteborg (fp).

Reservation

av herrar Burenstam Linder (m), Löfgren (fp) och Möller i Göteborg (fp) som anser

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Vad beträffar" och slutar med "av valutalagstiftningen" bort ha följande lydelse:

"Att utskottet i nuvarande läge tillstyrker propositionen innebär inte något ställningstagande till förmån för ett bibehållande av den nuvarande valutaregleringen på längre sikt. Så snart tillfälle åter yppar sig är det angeläget att ånyo liberalisera den svenska valutapolitiken. Härigenom skulle svenska företags konkurrensförmåga på internationella marknader förstärkas. För att förbereda en framtida liberalisering av den svenska valutalagstiftningen bör redan nu en översyn av densamma påbörjas. Härvid bör eftersträvas att få så enkla och enhetliga och för allmänheten lättbegripliga regler och föreskrifter som möjligt. Den nuvarande utformningen av valutaregleringen lämnar enligt utskottets uppfattning åtskilligt att önska i dessa hänseenden. Översynen torde lämpligen ske i samarbete med valutabankerna."

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

- "3. att riksdagen i anledning av motionen 1971: 1373 hos Kungl. Maj:t anholder om en översyn av valutalagstiftningen i syfte att, om faktiska möjligheter finns, uppnå en liberalisering av densamma."

